

Miejska Biblioteka Publiczna
w Białej Podlaskiej

DZIAŁ WIEDZY O REGIONIE

ul. Warszawska 10
21-500 Biała Podlaska
tel. 83 341 64 52
regionalia@mbp.org.pl

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXIV

Marzec 2005

Nr 3

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI

KURIA DIECEZJALNA - 08-100 SIEDLCE - PIŁSUDSKIEGO 62

TELEFON (025) 640-70-56; FAX (025) 644-87-44

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXIV

Marzec 2005

Nr 3

STOLICA APOSTOLSKA

LIST OJCA ŚWIĘTEGO

JANA PAWŁA II

DO KAPŁANÓW

NA WIELKI CZWARTEK 2005 ROKU

Drodzy Kapłani,

1. W Roku Eucharystii szczególną radość sprawia mi doroczne, duchowe spotkanie w Wielki Czwartek, w dniu, w którym miłość Chrystusa wyraziła się «do końca» (J 13, 1), w dniu Eucharystii, w dniu naszego kapłaństwa.

Moja myśl biegnie ku Wam, Kapłanom, podczas gdy przebywam na leczeniu i rehabilitacji w szpitalu, chory pośród chorych, jednocząc w Eucharystii moje cierpienie z cierpieniem Chrystusa. W tym duchu pragnę rozważyć wraz z Wami niektóre aspekty naszej kapłańskiej duchowości.

Kierunek tych rozważań będą mi wskazywać słowa ustanowienia Eucharystii, które każdego dnia wymawiamy *in persona Christi*, aby uobecnić na ołtarzach ofiarę, która raz na zawsze dokonała się na Kalwarii. Słowa te zawierają jasne wskazania dla duchowości kapłańskiej: jeśli cały Kościół żyje dzięki Eucharystii, życie kapłańskie winno mieć ze szczególnego tytułu «kształt eucharystyczny». Słowa ustanowienia powinny zatem być dla nas nie tylko formułą konsekracyjną, ale «formułą życia».

Istnienie głęboko «wdzięczne»

2. «*Tibi gratias agens benedixit*». W każdej Mszy świętej wspominamy i na nowo budzi się w nas to pierwotne uczucie, jakie Jezus wyraził w akcie łamania chleba: *dziękczynienie*. Jest ono postawą, która zawiera się w słowie «Eucharystia». W tym wyrażeniu odwołującym się do wdzięczności zlewają się wszystkie nurty biblijnej duchowości uwielbienia, jakie budzi się w tym, kto dostrzega *mirabilia Dei*. Bóg nas kocha, w swojej Opatrzności nas uprzedza, towarzyszy nam, podejmując nieustannie zbawcze działania.

W Eucharystii Jezus dziękuje Ojcu z nami i za nas. Czy to Jezusowe składanie dziękczynienia może nie kształtować życia kapłana? Kapłan wie, że ma pogłębiać *ducha nieustannej wdzięczności* za liczne dary otrzymane w życiu: w szczególności za dar wiary, której stał się głosicielem, i kapłaństwa, które całkowicie konsekruje go do służby Królestwu Bożemu. Mamy swoje krzyże i oczywiście nie tylko my je mamy, ale dary, jakie otrzymaliśmy, są tak wielkie, że nie możemy nie śpiewać z głębi serca naszego *Magnificat*.

Istnienie «darowane»

3. «*Accipite et manducate... Accipite et bibite...*». Całkowite darowanie się Chrystusa, które ma swoje źródło w trynitarnym życiu Boga-Miłości, osiąga swój najwyższy wyraz w ofierze na Krzyżu, której sakramentalną antycypacją jest Ostatnia Wieczerza. Nie można powtarzać słów konsekracji *bez poczucia, że jesteśmy włączeni w ten duchowy nurt*. W pewnym sensie kapłan powinien uczyć się wypowiadać je również w odniesieniu do siebie, w prawdzie i z wielkodusznością: « bierzcie i jedzcie ». Jego życie bowiem ma sens, jeśli potrafi on uczynić z siebie dar, oddając się do dyspozycji wspólnoty służąc każdemu, kto jest w potrzebie.

Tego właśnie oczekiwał od swoich Apostołów Jezus, co podkreśla ewangelista Jan opowiadając o umyciu nóg. Tego też oczekuje od kapłana Lud Boży. Jeśli dobrze się zastanowić, *posłuszeństwo*, do którego kapłan się zobowiązał w dniu święceń i które na nowo obiecuje podczas Mszy świętej krzyżma, nabiera blasku w takim odniesieniu do Eucharystii. Kierując się posłuszeństwem z miłości, rezygnując nawet z uprawnionych przetrzeźni wolności, gdy przyjmuje autorytatywne rozeznanie biskupów, ka-

plan realizuje w swoim ciele owo «bierzcie i jedzcie», przez które Chrystus podczas Ostatniej Wieczerzy powierzył siebie samego Kościołowi.

Istnienie «zbawione» dla zbawiania

4. «*Hoc est enim corpus meum quod pro vobis tradetur*». Ciało i Krew Chrystusa są dane dla zbawienia człowieka, *całego* człowieka i *wszystkich* ludzi. Jest to zbawienie *całkowite*, a równocześnie *powszechne*, gdyż nie ma człowieka, który by nie podlegał mocy zbawczej Krwi Chrystusa, chyba że ją w sposób wolny odrzuca: «*qui pro vobis et pro multis effundetur*». Jest to ofiara złożona «za wielu», jak mówi tekst biblijny (*Mk 14, 24; Mt 26, 28; por. Iz 53, 11-12*) w typowym semickim wyrażeniu, które wskazuje na wielką liczbę tych, którzy zostali objęci zbawieniem dokonany przez jednego Chrystusa, a równocześnie odnosi się do *ogółu istnień ludzkich*, którym jest ono ofiarowane: Krew «*została przelana za was i za wszystkich*», jak w sposób uprawniony wyraża się to w niektórych tradycjach. Ciało Chrystusa zostało bowiem wydane «za życie świata» (*J 6, 51; por. I J 2, 2*).

Kiedy w ciszy i skupieniu zgromadzenia liturgicznego powtarzamy czcigodne słowa Chrystusa, my kapłani stajemy się *uprzywilejowanymi głosicielami* tej tajemnicy zbawienia. Jak moglibyśmy być nimi, gdybyśmy sami nie czuli się zbawieni? My jako pierwsi zostaliśmy wewnętrznie dotknięci łaską, która podnosząc nas z naszej kruchości sprawia, że wołamy «Abba, Ojcze!» z ufnością właściwą synom (por. *Ga 4, 6; Rz 8, 15*). To zaś zobowiązuje nas do czynienia postępów na drodze doskonałości. *Świętość* bowiem jest pełnym wyrazem *zbawienia*. Tylko żyjąc jako zbawieni, stajemy się wiarygodnymi głosicielami zbawienia. Z drugiej strony, nieustanne odnawianie świadomości, że wołamy Chrystusa było ofiarowanie zbawienia *wszystkim*, nie może nie ożywiać w naszej duszy *zapалу misjonarskiego*, zachęcając każdego z nas do stawania się «wszystkim dla wszystkich, żeby ocalić przynajmniej niektórych» (*I Kor 9, 22*).

Istnienie «wspominające»

5. «*Hoc facite in meam commemorationem*». Te słowa Jezusa zostały przekazane nie tylko przez św. Łukasza (22, 19), ale także przez św. Pawła (*I Kor 11, 24*). Trzeba wziąć pod uwagę, że zostały one wypowiedziane w kontekście

wieczery paschalnej, która dla żydów była właśnie «wspomnieniem» (*zikkarón*, po hebrajsku). Przy tej okazji Izraelici przeżywali na nowo przede wszystkim *Exodus*, ale także inne ważne wydarzenia z ich historii: powołanie Abrahama, ofiarę Izaaka, przymierze na Synaju, liczne interwencje Boga w obronie Jego narodu. Również dla chrześcijan Eucharystia jest «pamiętką», ale jest nią w wyjątkowym wymiarze: nie tylko wspomina, ale uobecnia sakramentalnie śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa.

Chciałbym podkreślić, że Jezus powiedział: «Czyńcie to na *moją* pamiętkę». Eucharystia więc nie wspomina po prostu faktu: wspomina Jego! Powtarzanie każdego dnia *in persona Christi* słów «pamiętki» stanowi dla kapłana zaproszenie do rozwijania «duchowości pamięci». W czasie, gdy szybkie przemiany kulturowe i społeczne osłabiają znaczenie tradycji i wystawiają zwłaszcza nowe pokolenia na niebezpieczeństwo utraty odniesienia do własnych korzeni, kapłan jest wezwany, by we wspólnocie, która została mu powierzona, być *człowiekiem wiernego wspomnienia* Chrystusa i całego Jego misterium: starotestamentowych zapowiedzi Jego Osoby, ich spełniania się w Nowym Testamencie i późniejszego ich zgłębiania pod działaniem Ducha Świętego, zgodnie z wyraźną obietnicą: «On was wszystkiego nauczy i przypomni wam wszystko, co Ja wam powiedziałem» (J 14, 26).

Istnienie «konsekrowane»

6. «*Mysterium fidei!*» W tej aklamacji po każdej konsekracji chleba i wina kapłan wyraża *odnawiające się wciąż zdumienie* nad niezwykłym cudem, jaki dokonał się w jego rękach. Jest to cud, który jest widoczny jedynie dla oczu wiary. Elementy naturalne nie tracą zewnętrznych cech, tak że «postacie» chleba i wina pozostają zawsze te same; jednak ich «substancja», dzięki mocy słów Chrystusa i działaniu Ducha Świętego, przemienia się w substancję Ciała i Krwi Chrystusa. Na ołtarzu jest więc obecny «prawdziwie, rzeczywiście i substancjalnie» Chrystus umarły i zmartwychwstały, w jedności Jego człowieczeństwa i Bóstwa. A zatem jest to *rzeczywistość w najwyższym stopniu święta*. Dlatego Kościół otacza tę Tajemnicę wielkim szacunkiem i uważnie czuwa, aby były zachowywane normy liturgiczne ustanowione dla ochrony świętości tak wielkiego Sakramentu.

My kapłani jesteśmy *celebransami*, ale także *stróżami* tej najświętszej Tajemnicy. Z naszego odniesienia do Eucharystii wynika bardzo wymaga-

jący charakter «sakralny» naszego życia. Świętość powinna być widoczna w całym stylu bycia, ale przede wszystkim w sposobie celebrowania. Uczmy się tego w szkole świętych. Rok Eucharystyczny zachęca nas do poznawania świętych, którzy wyróżniali się szczególną gorliwością w pobożności eucharystycznej (por. *Mane nobiscum Domine*, 31). Wielu beatyfikowanych i kanonizowanych kapłanów dało temu niezwykle świadectwo, wzbudzając zapał w wiernych, którzy uczestniczyli w sprawowanych przez nich Mszach świętych. Wielu poświęcało długie godziny na adorację eucharystyczną. Pozostawać przed Jezusem w Eucharystii, niejako wypełniać tą Obecnością nasze «osamotnienia», oznacza wnosić do naszej konsekracji ciepło płynące z zażyłości z Chrystusem, z której rodzi się radość i wynika sens naszego życia.

Istnienie ukierunkowane na Chrystusa

7. «*Mortem tuam annuntiamus, Domine, et tuam resurrectionem confitemur, donec venias*». Za każdym razem, gdy sprawujemy Eucharystię, wspomnienie Chrystusa w Jego misterium paschalnym budzi pragnienie pełnego i ostatecznego spotkania z Nim. Żyjemy w *oczekiwaniu na Jego przyjście!*

W duchowości kapłańskiej to ukierunkowanie powinno być przeżywane w *formie właściwej pasterskiej miłości*, która zobowiązuje do życia wśród Ludu Bożego, aby nadawać cel jego wędrówce i ożywiać nadzieję. Jest to zadanie, które wymaga od kapłana wewnętrznej postawy podobnej do tej, jaka cechowała apostoła Pawła: «*zapominając o tym, co za mną, a wyteżając siły ku temu, co przede mną, pędzę ku wyznaczonej mecie*» (Flp 3, 13-14). Kapłan jest tym, kto mimo upływającego czasu nie przestaje promieniować młodością ducha, jakby «zarażając» nią osoby, które spotyka na swej drodze. Jego tajemnica tkwi «w pasji», jaką przeżywa w Chrystusie. Św. Paweł mówił: «*Dla mnie (...) żyć – to Chrystus* » (Flp 1, 21).

Sz szczególnie w kontekście nowej ewangelizacji ludzie mają prawo zwracać się do kapłanów w nadziei, że «zobaczą» w nich Chrystusa (por. J 12, 21). Potrzebują tego zwłaszcza ludzie młodzi, których Chrystus nie przestaje wzywać, aby stawali się Jego przyjaciółmi, a niektórym z nich proponuje, by całkowicie oddali się dla sprawy Królestwa Bożego. Z pewnością nie zabraknie powołań, jeśli podniesie się jakość naszego życia kapłańskiego, jeżeli będziemy bardziej święci, bardziej radośni, bardziej gorliwi

w naszym posługiwaniu. Kapłan «zdobyty» przez Chrystusa (por. *Flp* 3, 12) z większą łatwością «zdobywa» innych, by zdecydowali się podjąć tę samą przygodę.

Istnienie «eucharystyczne» w szkole Maryi

8. Wieź Najświętszej Dziewicy z Eucharystią jest bardzo ścisła, jak to już przypominałem w Encyklice *Ecclesia de Eucaristia* (por. nn. 53-58). Mimo powściągliwości języka liturgicznego, każda Modlitwa Eucharystyczna to podkreśla. I tak w Kanonie Rzymskim mówimy: «*Zjednoczeni z całym Kościołem, ze zcją wspominamy najpierw pełną chwały Maryję, zawsze Dziewicę, Matkę Boga i naszego Pana Jezusa Chrystusa*». W innych Modlitwach Eucharystycznych uwielbienie ustępuje miejsca błaganiu, jak na przykład w drugiej anaforze: «*daj nam udział w życiu wiecznym z Najświętszą Bogurodzicą Dziewicą Maryją*».

Wzywając w tych latach, szczególnie w *Novo millennio ineunte* (por. n. 23 i nn.) i w *Rosarium Virginis Mariae* (por. n. 9 i nn.) do kontemplacji Oblicza Chrystusa, wskazałem na Maryję jako wielką mistrzynię. W Encyklice o Eucharystii przedstawiłem Ją potem jako «*Niewiastę Eucharystii*» (por. n. 53). Któż bardziej niż Maryja może nam pomóc rozmiłować się w wielkości tajemnicy eucharystycznej? Nikt lepiej niż Ona nie może nauczyć nas żarliwości, z jaką powinny być sprawowane święte Misteria i z jaką powinniśmy przebywać z Jej Synem ukrytym pod eucharystycznymi postaciami. Modlę się do Niej zatem za Wami wszystkimi, zawierzam Jej szczególnie najstarszych, chorych, tych, którzy przeżywają trudności. Pragnę podczas tej Wielkanocy w Roku Eucharystii powtarzać każdemu z Was bliskie i uspokajające słowa Jezusa: «*Oto Matka twoja*» (*J* 19, 27).

Z tymi uczuciami, życząc Wam wielkiej radości paschalnej, z serca wszystkim błogosławię.

Jan Paweł II, papież

Z Polikliniki Gemelli w Rzymie, 13 marca 2005 r., w V Niedzielę Wielkiego Postu, w dwudziestym siódmym roku mego Pontyfikatu.

Źródło: Libreria Editrice Vaticana

TOWARZYSZYĆ CHOREMU AŻ DO KOŃCA

Przemówienie Papieża do uczestników konferencji Papieskiej Rady ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia

W dniach 11-13 listopada 2004 r. w Auli Synodalnej odbywała się XIX Międzynarodowa Konferencja Papieskiej Rady ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia poświęcona leczeniu paliatywnemu. Uczestniczyło w niej ok. 700 specjalistów z 76 krajów, a także 17 ambasadorów i chargé d'affaires przy Stolicy Apostolskiej oraz kilku ministrów zdrowia. Prace konferencji podzielone były na trzy części, poświęcone następującym tematom: sytuacja leczenia paliatywnego w dzisiejszym świecie; leczenie paliatywne w świetle Ewangelii i dialog międzyreligijny; wizja przyszłości. Obrady rozpoczęła prelekcja na temat cierpienia w nauczaniu Papieża Jana Pawła II.

Kolejnymi zagadnieniami były: leczenie paliatywne; badania naukowe dotyczące terapii paliatywnych, uśmierzenia bólu i metod leczenia; eutanazja i aspekty prawne leczenia paliatywnego. W części drugiej rzeczywistość ta była rozważana w świetle Ewangelii w odniesieniu do śmierci i zmartwychwstania Chrystusa. Różne wystąpienia poświęcone były takim tematom, jak sakrament namaszczenia chorych i wiatyk, wiara i zeświecczenie. Na zakończenie tej części omawiany był stosunek do cierpienia i terapii paliatywnych religii niechrześcijańskich: judaizmu, islamu, hinduizmu, buddyzmu oraz «New Age». W trzeciej części zastanawiano się nad różnymi aspektami stosowania terapii paliatywnych. Uczestnicy obrad zwracali uwagę na potrzebę formacji psychologicznej i medycznej personelu oraz większej informacji na ten temat w środowiskach społecznego przekazu. W piątek 12 listopada w Auli Pawła VI odbyła się audyencja dla uczestników konferencji. Kard. Javier Lozano Barragán, przewodniczący Papieskiej Rady ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia, powitał Papieża w imieniu zebranych i przedstawił syntetycznie tematykę obrad, po czym Jan Paweł II wygłosił do nich przemówienie.

Księżę Kardynale, czcigodni Bracia w biskupstwie,
drodzy Bracia i Siostry!

1. Z radością spotykam się z wami okazji odbywającej się obecnie międzynarodowej konferencji Papieskiej Rady ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia. Składając tę wizytę, pragniecie potwierdzić, że jako ludzie i naukowcy angażujecie się na rzecz tych, którzy cierpią.

Dziękuję kard. Javierowi Lozano Barraganowi za życzliwe słowa, które przed chwilą skierował do mnie w imieniu wszystkich. Wyrażam

wdzięczność i szacunek tym, którzy uczestniczyli w konferencji, a także tak licznym lekarzom i pracownikom służby zdrowia, którzy na całym świecie służą swą wiedzą naukową oraz swymi ludzkimi i duchowymi zdolnościami, by uśmierzać ból i przeciwdziałać jego następstwom.

2. Medycyna zawsze służy życiu. Również wtedy, kiedy uświadamia sobie, że nie może zwalczyć poważnej patologii, wykorzystuje swoje możliwości, by ulżyć cierpieniu. Pracować z pasją by pomóc pacjentowi w każdej sytuacji, znaczy mieć świadomość niezbywalnej godności każdego człowieka, również w ekstremalnych warunkach końcowego stadium życia. W posłudze na rzecz tego, kto cierpi, chrześcijanin widzi podstawowy wymiar własnego powołania: bowiem, gdy wypełnia to zadanie, wie, że troszczy się o samego Chrystusa (por. Mt 25, 35-40).

Przez Chrystusa i w Chrystusie więc rozświetlana jest tajemnica cierpienia i śmierci, która poza Jego Ewangelią przygniata nas (*Gaudium et spes*, 22). Kto w wierze otwiera się na to światło, znajduje pociechę we własnym cierpieniu i staje się zdolny nieść ulgę w cierpieniu drugiemu człowiekowi. Istnieje bowiem bezpośredni związek między zdolnością do znoszenia cierpienia i zdolnością do niesienia pomocy cierpiącemu. Codzienne doświadczenie uczy nas, że osoby bardziej wrażliwe na ból drugiego człowieka i bardziej poświęcające się, by koić ból innych, są również bardziej gotowe pogodzić się - z pomocą Bożą z własnym cierpieniem.

3. Miłość bliźniego, wymownie przedstawiona przez Jezusa w przypowieści o dobrym Samarytaninie (por. Łk 10, 29 nn.) pozwala uznać godność każdej osoby, również wtedy, gdy na skutek choroby jej życie stało się uciążliwe. Cierpienie, starość, stan nieświadomości oraz bliskość śmierci nie pomniejszają niezbywalnej godności osoby, stworzonej na obraz Boży.

Jednym z dramatów spowodowanych przez etykę mszczącą sobie prawo do stanowienia, kto ma żyć, a kto umierać, jest eutanazja. Nawet jeżeli jest uzasadniana błędnie pojmowanymi współczuciem i obroną godności, eutanazja zamiast uwolnić osobę od cierpienia, unicestwia ją.

Kiedy współczuciu nie towarzyszy pragnienie by stawić czoło cierpieniu i towarzyszyć cierpiącemu, prowadzi ono do unicestwienia życia, by pokonać ból, obalając w ten sposób statut etyczny medycyny.

4. I przeciwnie prawdziwe współczucie pobudza do wszelkich rozumnych wysiłków sprzyjających uzdrowieniu pacjenta. Jednocześnie pomaga

ono zatrzymać się, kiedy żadne działanie nie wydaje się już przybliżać do osiągnięcia tego celu.

Rezygnacja z uporczywej terapii nie jest odrzuceniem pacjenta i jego życia. Przedmiotem bowiem rozważań nad stosownością rozpoczęcia lub kontynuowania terapii nie jest wartość życia pacjenta, lecz wartość medycznego zabiegu na pacjencie.

Ewentualna decyzja nierozpoczynania lub przerywania leczenia będzie uważana za etycznie poprawną, jeśli okazuje się ono nieskuteczne lub wyraźnie niewspółmierne do celu, jakim jest podtrzymanie życia bądź odzyskanie zdrowia. Dlatego też odrzucenie uporczywych działań terapeutycznych jest wyrazem szacunku, jaki w każdym momencie należy okazywać pacjentowi.

Właśnie ten szacunek płynący z miłości pomoże towarzyszyć pacjentowi aż do końca, podejmując wszystkie możliwe działania i starania, aby ulżyć mu w cierpieniu oraz sprawić, by ostatnia faza jego ziemskiej egzystencji, o ile to możliwe, była pogodna i pozwoliła jego duszy przygotować się na spotkanie z Ojcem niebieskim.

5. Zwłaszcza w tej fazie choroby, w której nie można już stosować współmiernych i skutecznych terapii, a jednocześnie należy unikać wszelkich form uporu w działaniu lub uporczywej terapii, pojawia się potrzeba terapii paliatywnych, których celem, jak stwierdza Encyklika *Evangelium vitae*, «jest złagodzenie cierpienia w końcowy stadium choroby i zapewnienie pacjentowi potrzebnego mu ludzkiego wsparcia» (n. 65).

Terapie paliatywne, zwłaszcza w przypadku pacjenta w końcowym stadium choroby, mają bowiem na celu złagodzenie rozlicznych objawów cierpienia natury fizycznej, psychicznej i umysłowej i dlatego wymagają interwencji ekipy specjalistów kompetentnych w zakresie medycyny, psychologii i religii, zgodnie wspomagających pacjenta w fazie krytycznej.

W szczególności Encyklika *Evangelium vitae* przedstawia syntetycznie tradycyjne nauczanie na temat godziwego, a czasem koniecznego stosowania środków przeciwbólowych z poszanowaniem wolności pacjentów, którzy w miarę możliwości powinni być w stanie «wypełnić swoje obowiązki moralne i rodzinne, zwłaszcza zaś powinni mieć możliwość świadomego przygotowania się na ostateczne spotkanie Bogiem» (n. 65).

Z drugiej strony, podczas gdy nie powinno się pozbawiać pacjentów, którzy tego potrzebują, ulgi, jaką niosą środki przeciwbólowe, ich stosowanie powinno być współmierne do nasilenia bólu i możliwości jego uśmierzenia;

należy przy tym unikać jakiegokolwiek formy eutanazji, do której doszłoby przy zastosowaniu silnych dawek środków przeciwbólowych właśnie w celu spowodowania śmierci.

Aby możliwe było urzeczywistnienie tej złożonej pomocy, konieczna jest formacja specjalistów w zakresie terapii paliatywnych w specjalnych strukturach dydaktycznych, którymi mogą być zainteresowani również psychologowie i duszpasterze.

6. Jednakże nauka i technika nigdy nie będą potrafiły udzielić zadowalającej odpowiedzi na egzystencjalne pytania ludzkiego serca. Na te pytania może odpowiedzieć jedynie wiara. Kościół zamierza nadal wносить swój specyficzny wkład, okazując ludzkie i duchowe wsparcie chorym, którzy pragną otworzyć się na pełne miłości orędzie Boga, zawsze czulego na łzy tych, którzy się do Niego zwracają (por. Ps 40 [39] 13). W tym kontekście jasne jest znaczenie duszpasterstwa służby zdrowia, w którym szczególną rolę odgrywają kapelanie szpitalne, tak wiele czyniące dla umocnienia duchowego tych, którzy przebywają w placówkach służby zdrowia.

Nie sposób zapomnieć o cennym wkładzie wolontariuszy, których posługę pobudza owa wyobraźnia miłosierdzia rodząca nadzieje także pośród gorzkiego doświadczenia cierpienia. To również za ich pośrednictwem Jezus może dzisiaj nadal przechodzić pomiędzy ludźmi, czyniąc dobrze i ich uzdrawiając (por. Dz 10, 38).

7. W ten sposób Kościół wnosi swój wkład w tę pasjonującą misję dla dobra osób, które cierpią. Niech Pan oświeci wszystkich, którzy są blisko chorych, niech ich umacnia, by trwali w pełnieniu różnych zadań, w różnych zakresach odpowiedzialności.

Niechaj Maryja, Matka Chrystusa, towarzyszy wszystkim w trudnych chwilach bólu i choroby, aby ludzkie cierpienie mogło być włączone w zbawcze misterium Chrystusowego krzyża.

Do tych życzeń dołączam moje błogosławieństwo.

Jan Paweł II, papież

Źródło: L'Osservatore Romano,
wydanie polskie 2 (270) 2005

NIETYKALNOŚĆ ŻYCIA KAŻDEJ ISTOTY LUDZKIEJ

Przesłanie Jana Pawła II do XXIII Krajowego Kongresu Stowarzyszenia Włoskich Lekarzy Katolickich

11 listopada 2004 r. rozpoczął się w Bari XXIII Krajowy Kongres Stowarzyszenia Włoskich Lekarzy Katolickich, które zostało założone w 1944 r. przez grupę lekarzy, członków Akcji Katolickiej, z prof. Luigim Geddą na czele. Obradom na temat *Medycyna a godność człowieka*, przewodniczył prof. Agostino Maltarello, współzałożyciel stowarzyszenia. Eucharystię dla uczestników kongresu sprawował w bazylice św. Mikołaja arcybiskup Mediolanu i krajowy doradca - stowarzyszenia kard. Dionigi Tettamanzi. Ojciec Święty skierował przesłanie do przewodniczącego stowarzyszenia prof. Domenica Di Virgilia, w którym napisał m.in.: *«W swoich decyzjach kierujcie się zawsze przekonaniem, że życie należy promować i bronić go od chwili poczęcia aż do naturalnego kresu: tym, co pozwoli was rozpoznawać jako lekarzy katolickich, będzie właśnie obrona nienaruszalnej godności każdego człowieka.*

Szanowny Pan Prof. Domenico di Virgilio
Przewodniczący Stowarzyszenia
Włoskich Lekarzy Katolickich

1. Z okazji XXIII Krajowego Kongresu Stowarzyszenia Włoskich Lekarzy Katolickich kieruję do pana i do wszystkich obecnych słowa serdecznego pozdrowienia.

Troska Kościoła o chorych zawsze towarzyszyła głoszeniu Ewangelii, znajdując wyraz w podejmowaniu opieki i terapii, z których korzystały niezliczone rzesze cierpiących. Wy, lekarze katolicki, jesteście tego świadomi i jako ludzie wierzący jesteście powołani, aby dawać świadectwo o Chrystusie poprzez dzieła braterskiego miłosierdzia oraz działania na rzecz umacniania pokoju i sprawiedliwości, a tym samym w konkretny sposób przyczyniać się do usuwania przyczyn cierpienia, które poniżają i zasmucają człowieka. Ponadto będąc lekarzami, to znaczy sługami życia, w wykonywaniu swojej pracy znajdujecie szczególną sposobność, aby przyczyniać się do budowania świata coraz lepiej odpowiadającego ludzkiej godności. Medycyna właściwie pojmowana posługuje się uniwersalnym językiem solidarności, wysłuchując każdego człowieka bez wyjątku i otwierając się na wszystkich, aby każdemu nieść ulgę w cierpieniu.

2. Nie ma człowieka, który nie zaznał albo nie zazna choroby. Choroba może osiągnąć każdego i dotknąć człowieka na wszystkich płaszczyznach, od fizycznej po psychiczną. Medycyna winna zatem starać się podejmować dialog z każdym chorym, nie dyskryminując nikogo, ale zaradzając potrzebom całego człowieka.

Aby spełniać to zadanie, medycyna nie może obejść się bez wnikliwej refleksji nad samą naturą człowieka, stworzonego przez Boga na Jego obraz i podobieństwo. Godność człowieka ma fundament nie tylko w tajemnicy stworzenia, ale także w tajemnicy odkupienia, dokonanego przez naszego Pana Jezusa Chrystusa. A jeśli pochodzenie człowieka jest samo w sobie fundamentem jego godności, to jest nim także jego przeznaczenie: człowiek jest powołany, aby być «synem w Synu» i żywą świątynią Ducha, w oczekiwaniu na życie wieczne w uszczęśliwiającym zjednoczeniu z Bogiem.

Człowiek jest ośrodkiem i zwieńczeniem wszystkiego, co istnieje na ziemi: żadna inna widzialna istota nie ma równej mu godności. Jako «świadomy i wolny» podmiot nie może być nigdy sprowadzany do roli narzędzia. Dzisiaj bardziej niż kiedykolwiek trzeba stanowczo i konsekwentnie potwierdzać nienaruszalną godność osoby! Nie można mówić o ludzkich istotach, że nie są już osobami albo że dopiero mają się nimi stać: osobowa godność przynależy każdej ludzkiej istocie, i wszelka nierówność jest nie do przyjęcia i nie może być usprawiedliwiona!

3. Potwierdzam raz jeszcze wobec was, moi drodzy, którzy kultywujecie sztukę lekarską, zasady etyczne sięgające korzeniami Przysięgi Hipokratesa: nie ma życia, którego nie byłoby warto przeżyć; nie istnieje cierpienie, choćby najbardziej dotkliwe które usprawiedliwiałoby unicestwienie życia; nie istnieją powody, choćby najbardziej wzniosłe, które uzasadniałyby «tworzenie», ludzkich istot przeznaczonych do wykorzystania i zniszczenia.

W swoich decyzjach kierujcie się zawsze przekonaniem, że życie należy promować i bronić go od chwili poczęcia aż do naturalnego kresu: tym, co pozwoli was rozpoznawać jako lekarzy katolickich, będzie właśnie

W swojej pracy na rzecz ochrony i umacniania zdrowia nie pomijajcie nigdy duchowego wymiaru człowieka. Jeśli starając się leczyć i łagodzić cierpienia będziecie w pełni świadomi sensu życia i śmierci oraz roli cierpienia w ludzkim życiu, potrafcie być prawdziwymi promotorami cywilizacji.

4. W naszym społeczeństwie górę bierze arogancka mentalność, według której człowiek ma prawo czynić różnice między życiem a życiem,

zapominając, że jedyną prawdziwie ludzką postawą wobec cierpienia bliźniego jest miłość, która niesie pomoc i współczucie.

Niestety, podobnie jak w wielu innych dziedzinach ludzkiego działania, także w medycynie postęp naukowy, choć z jednej strony przyczynia się w ogromnej mierze do polepszenia warunków życia i samopoczucia, z drugiej strony może stać się narzędziem w rękach tych, którzy kierują się żądzą władzy i panowania. Istnieje zatem niebezpieczeństwo, że badania naukowe, ze swej natury ukierunkowane na dobro człowieka, mogą sprzeniewierzyć się swemu pierwotnemu powołaniu.

Żadne badania naukowe nie mogą lekceważyć zasady nienaruszalności każdej ludzkiej istoty: przełamanie tej bariery oznacza otwarcie bram nowej formie barbarzyństwa.

5. Drodzy lekarze, chrześcijańska wizja służby cierpiącemu bliźniemu z pewnością dopomaga w prawidłowym wykonywaniu zawodu o tak fundamentalnym znaczeniu społecznym.

Także badania biomedyczne potrzebują ożywczej inspiracji chrześcijańskiej, aby mogły coraz lepiej służyć prawdziwemu dobru ludzkości.

W szpitalach i laboratoriach bądźcie dumni ze swej chrześcijańskiej tożsamości, która charakteryzowała was w ciągu tych sześćdziesięciu lat posługiwania chorym i służby życiu. Starajcie się dostrzegać w każdym chorym samego Chrystusa, współdziałając z pracownikami duszpasterstwa chorych. Do swego niezastąpionego profesjonalizmu dodajcie «serce», bo tylko ono może nadać ludzki charakter instytucjom. Ożywiajcie swoją posługę nieustanną modlitwą do Boga, «miłującego życie» (Mdr 11, 26), pamiętając zawsze, że uzdrowienie w ostatecznym rozrachunku pochodzi od Najwyższego (por. Syr 38, 1-2).

Drodzy lekarze katolicy! Zawierzam was Najświętszej Maryi Pannie, którą wzywacie jako *Salus Infirmorum* i *Mater Scientiae*, ażeby wspomagała was swym jasnym przykładem niezłomnej wiary i wielkiego miłosierdzia oraz otaczała opieką w waszej codziennej pracy. W tym duchu wszystkim wam serca błogosławie.

Jan Paweł II, papież

Watykan, 9 listopada 2004 r.

Źródło: L'Osservatore Romano,
wydanie polskie 2 (270) 2005

O ZACHOWANIE WŁASNEJ TOŻSAMOŚCI I UZNANIE TOŻSAMOŚCI INNYCH

Oreǳie Jana Pawła II na Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy 2005 r.

Drodzy Bracia i Siostry!

1. Zbliża się Dzień Migranta i Uchodźcy. W dorocznym Oreǳiu, które zwykle kieruję do was z tej okazji, chciałbym tym razem spojrzeć na zjawisko migracji z punktu widzenia integracji. Wielu posługuje się tym słowem, aby wskazać na konieczność rzeczywistego włączenia się imigrantów w życie krajów, które ich przyjmują, jednak niełatwo jest określić, co w rzeczywistości ono oznacza i czym ma być integracja w praktyce. W związku z tym chciałbym to zjawisko przedstawić w ogólnym zarysie, powołując się na niedawną Instrukcję *Erga migrantes caritas Christi* (por. im. 2, 42, 43, 62, 80 i 89).

Integracja nie jest w niej przedstawiona jako asymilacja, która prowadzi do zniszczenia albo wymazania z pamięci własnej tożsamości kulturowej. Kontakt z drugim człowiekiem pozwala raczej odkryć jego «sekret», otworzyć się na niego, aby przyjąć to, co jest w nim wartościowe, a w ten sposób przyczynić się do lepszego poznania każdego. Jest to proces długotrwały, którego celem jest takie kształtowanie społeczeństw i kultur, aby coraz bardziej stawały się odzwierciedleniem wielorakich darów, jakimi Bóg obdarza ludzi. W procesie tym migrant dokłada starań, aby włączyć się w życie społeczeństwa - np. podejmując naukę języka danego kraju, dostosowując się do obowiązujących praw i wymogów związanych z pracą - co pozwoli uniknąć powstania nazbyt głębokich różnic.

Nie zamierzam tu zagłębiać się w rozważanie różnych aspektów integracji. Pragnę jedynie zastanowić się przy tej okazji razem z wami nad pewnymi implikacjami relacji międzykulturowych.

2. Wszyscy jesteśmy świadomi, że przy spotkaniu osób wywodzących się z różnych kultur dochodzi często do konfliktu tożsamości. Kryje on w sobie także elementy pozytywne. Wchodząc w nowe środowisko, imigrant niejednokrotnie lepiej uświadamia sobie, kim jest, zwłaszcza gdy odczuwa brak osób i wartości, które są dla niego ważne.

W naszych społeczeństwach, w których zjawisko migracji stało się globalne, konieczne jest dążenie do właściwej równowagi między zachowaniem własnej tożsamości a uznaniem tożsamości innych. Należy bowiem akceptować istnienie w danym kraju uprawnionej wielości kultur, dbając, aby było to zgodne z ochroną ładu, od którego zależy pokój społeczny i wolność obywateli.

Trzeba zatem wykluczyć zarówno tendencje asymilacyjne, które mają prowadzić do upodobnienia innych do nas samych, jak też próby marginalizacji imigrantów, które mogą przybierać nawet formy apartheidu. Właściwą drogą jest dążenie do autentycznej integracji (por. *Ecclesia in Europa*, 102), w postawie otwartości, która nie godzi się na dostrzeganie tytko różnic między imigrantami a rdzenną ludnością kraju (por. Orędzie na Światowy Dzień Pokoju 2001 r., 12).

3. W środowisku pluralistycznym powstaje zatem potrzeba dialogu między ludźmi różnych kultur, który nie jest jedynie wyrazem tolerancji, ale rodzi sympatię. Jeśli społeczności migrantów i ludność miejscowa tytko żyją obok siebie, prowadzi to zwykle do wzajemnego zamknięcia się kultur, albo też do ustanowienia między nimi relacji czysto zewnętrznych, sprowadzających się wyłącznie do tolerancji. Należałoby więc dążyć do tego, aby kultury wzbogacały się nawzajem. Aby to było możliwe, winny otwierać się na siebie, poznawać się, okazywać sobie autentyczne zrozumienie i życzliwość.

Chrześcijanie ze swej strony, świadomi transcendentnego działania Ducha, potrafią też dostrzegać w różnych kulturach «cenne elementy religijne i ludzkie» (*Gaudium et spes*, 92), które mogą stanowić dobrą podstawę dla wzajemnego porozumienia. Trzeba oczywiście połączyć zasadę poszanowania odmienności kulturowych z ochroną wspólnych wartości, z których nie wolno rezygnować, gdyż ich fundamentem są uniwersalne prawa człowieka. W ten właśnie sposób tworzy się ów klimat «obywatelskiej mądrości», który pozwala na przyjazne i pokojowe współistnienie.

Chrześcijanie, chcąc dochować wierności własnym zasadom, nie mogą też rezygnować z głoszenia Ewangelii wszelkiemu stworzeniu (por. Mk 16, 15). Muszą czynić to oczywiście z poszanowaniem dla sumienia drugiego człowieka, stosując zawsze metodę miłości, którą już św. Paweł zalecał pierwszym chrześcijanom (por. Ef 4, 15).

4. Także tu można by się posłużyć obrazem z Księgi proroka Izajasza, który wielokrotnie przywoływałem podczas spotkań z młodzieżą całego

świata (por. Iz 21, 11-12), jako wezwaniem skierowanym do wszystkich wierzących, aby byli «strażnikami poranka». Jako «strażnicy» chrześcijanie winni przede wszystkim usłyszeć wołanie o pomoc tak licznych migrantów i uchodźców, ale winni też przyczyniać się aktywnie do tworzenia nowych perspektyw, które pozwolą żywić nadzieję na powstanie społeczeństwa bardziej otwartego i solidarnego. To przede wszystkim ich zadaniem jest dostrzeganie obecności Boga w dziejach, nawet wówczas, gdy wszystko wydaje się jeszcze spowite mrokiem. Z takim życzeniem, które staje się moją modlitwą do Boga, pragnącego zgromadzić wokół siebie ludy z wszystkich narodów i wszystkich języków (por. Iz 66, 18), z całego serca udzielam każdemu z was mojego błogosławieństwa.

Jan Paweł II, papież

Watykan, 24 listopada 2004 r.

Źródło: L'Osservatore Romano,
wydanie polskie 3 (271) 2005

W SŁUŻBIE WZAJEMNEGO ZROZUMIENIA MIĘDZY NARODAMI

Oreǳie Ojca Świętego na XXXIX Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu

Drodzy Bracia i Siostry!

1. W Liście św. Jakuba czytamy: «Z tych samych ust wychodzi błogosławieństwo i przekleństwo» (Jk 3, 10). Pismo Święte przypomina nam, że słowa mają niezwykłą moc, mogą narody jednoczyć bądź dzielić, tworzyć więzy przyjaźni bądź wywoływać wrogość.

Dotyczy to nie tylko słów, które jedna osoba wypowiada do drugiej, ale komunikacji na każdym poziomie. Nowoczesne technologie stwarzają niespotykane dotąd możliwości, by czynić dobro, głosić prawdę o naszym zbawieniu w Jezusie Chrystusie i szerzyć zgodę oraz pojednanie. Jeśli się ich jednak używa w sposób nieodpowiedni, mogą spowodować nieobliczalne straty, zrodzić nieporozumienia, uprzedzenia czy wręcz konflikty. Temat wybrany na Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu 2005 r. - Środki społecznego przekazu w służbie wzajemnego zrozumienia między narodami» - nawiązuje właśnie do tej pilnej potrzeby, jaką jest budowanie jedności rodziny ludzkiej poprzez wykorzystanie tych wielkich zasobów.

2. Jedną z najważniejszych dróg prowadzących do osiągnięcia tego celu jest oświata. Media mogą dostarczać miliardom ludzi wiedzę na temat innych części świata i kultur. Nie bez przyczyny zostały one nazwane «pierwszym „areopagiem” współczesnym (...) dla wielu (...) głównym narzędziem informacyjnym i formacyjnym, przewodnikiem i natchnieniem w zachowaniach indywidualnych, rodzinnych, społecznych» (*Redemptoris missio*, 37). Rzetelna wiedza przyczynia się do wzajemnego zrozumienia, pomaga pozbyć się uprzedzeń i zachęca do dalszego poznawania. Zwłaszcza obraz ma moc wywierania trwałych wrażeń i kształtowania określonych zachowań. Pokazuje ludzi innej narodowości i sugeruje, jak ich postrzegać: jako przyjaciół czy wrogów, sprzymierzeńców czy potencjalnych przeciwników.

Przedstawianie innych ludzi w złym świetle stanowi podłoże konfliktów, które bardzo łatwo mogą stać się ogniskami przemocy, wojen czy wręcz ludobójstwa. Zamiast budować jedność i umacniać wzajemne zrozumienie,

media mogą demonizować inne grupy społeczne, etniczne i religijne, sięjąc lęk i nienawiść. Zapobieganie temu jest ważnym obowiązkiem osób odpowiedzialnych za sposób przekazu jego treści. Co więcej, ogromne możliwości mediów mogą być wykorzystane, by budować pokój i pomosty dialogu między narodami, przerwać błędne koło przemocy, odwetu i nowych agresji, tak bardzo dziś powszechnych. Jak mówią słowa św. Pawła, które są główną myślą tegorocznego Orędzia na Światowy Dzień Pokoju: «Nie daj się zwyciężyć złu, ale zło dobrem zwyciężaj!» (Rz 12, 21).

3. Oto jeden ze sposobów, w jaki media mogą się przyczynić do budowania pokoju, wzajemnie zbliżając różne narody. Innym jest ogromna rola, jaką odgrywają w szybkiej mobilizacji do pomocy ofiarom katastrof naturalnych. Szybka reakcja wspólnoty międzynarodowej na tsunami, które ostatnio spowodowało niezliczoną liczbę ofiar, była źródłem prawdziwej otuchy. Dzięki szybkiemu przekazowi informacji wzrosły dziś możliwości podejmowania odpowiednich kroków, by jak najszybciej udzielić pomocy. W ten sposób media mogą naprawdę uczynić wiele dobrego.

4. Sobór Watykański II przypomniał, że «do właściwego użytkowania tych środków konieczne jest zwłaszcza to, aby wszyscy, którzy się nimi posługują, znali zasady porządku moralnego i wiernie je w tym zakresie wcielali w życie» (*Inter mirifica*, 4).

Podstawowa zasada etyczna brzmi następująco: «Osoba ludzka i wspólnota ludzka są celem i miarą stosowania środków społecznego przekazu; komunikacja musi przebiegać od osoby do osoby i służyć integralnemu rozwojowi osób» (*Etyka w środkach społecznego przekazu*, 21). A zatem, to przede wszystkim ci, którzy zajmują się przekazem społecznym, muszą w praktyce własnego życia ukazywać wartości i zachowania, których mają uczyć innych. W sposób szczególny wymaga się od nich autentycznej służby dobru wspólnemu — dobru, które nie ogranicza się do ochrony interesów określonej grupy czy narodu, lecz obejmuje potrzeby i interesy wszystkich, dobro całej rodziny ludzkiej (por. *Pacem in terris*, 132). Ci, którzy zajmują się przekazem społecznym, mają możliwość szerzenia prawdziwej kultury życia, odcinając się od współczesnego spisku przeciw życiu (por. *Evangelium vitae*, 17) i przekazując prawdę o wartości i godności każdej osoby ludzkiej.

5. Wzorem i przykładem wszelkiego przekazu jest słowo Boże. «Wielokrotnie i na różne sposoby przemawiał niegdyś Bóg do ojców [naszych]

przez proroków, a w tych ostatecznych dniach przemówił do nas przez Syna» (Hbr 1, 1). Słowo Wcielone ustanowiło nowe przymierze między Bogiem i Jego ludem - przymierze jednoczące również nas we wzajemnej komunii. «On bowiem jest naszym pokojem. On, który obie części [ludzkości] uczynił jednością bo zburzył rozdzielający je mur wrogość» (Ef 2, 14).

W tegorocznym Światowym Dniu Środków Społecznego Przekazu będą się modlił, aby pracownicy mediów wnosili swój wkład w burzenie murów nienawiści dzielących nasz świat, murów, które oddalają od siebie ludy i narody, pogłębiając niezrozumienie i nieufność. Niech wykorzystują dostępne sobie środki do umacniania więzów przyjaźni i miłości, które wyraźnie świadczą o narodzinach Królestwa Bożego tu, na ziemi.

Jan Paweł II, papeż

Watykan, 24 stycznia 2005 r., w święto św. Franciszka Salezego.

Źródło: L'Osservatore Romano,
wydanie polskie 3 (271) 2005

EPISKOPAT POLSKI

Informacja Biura Prasowego EPISKOPATU POLSKI

W nawiązaniu do *Listu Otwartego Pana Prezydenta Lecha Wałęsy do Biskupów i Wiernych Kościoła katolickiego w Polsce*, Biuro Prasowe Konferencji Episkopatu Polski informuje:

1. Radio Maryja jest jednostką organizacyjną Warszawskiej Prowincji Zgromadzenia Ojców Redemptorystów. Działa w oparciu o własny statut nadany przez przełożonego prowincji oraz stosowne przepisy prawa polskiego, któremu podlega.
2. Bezpośredni nadzór nad działalnością Radia Maryja (treścią audycji, dyskusji etc.) sprawuje właściwa władza zakonna. Celem wypracowania założeń działalności Radia Maryja w sprawach doktrynalnych, duszpasterskich i społecznej nauki Kościoła został powołany przez Konferencję Episkopatu Polski Zespół Duszpasterskiej Troski o Radio Maryja.
3. Wyrażamy nadzieję, że zatwierdzone przez watykańską Kongregację ds. Biskupów normy Konferencji Episkopatu Polski dotyczące występowania duchownych i osób zakonnych w mediach, przekazane Sekretariatowi KEP na początku lutego br., które będą jednym z punktów obrad najbliższego zebrania plenarnego biskupów polskich (8-9.03.2005), przyczynią się do uporządkowania zagadnień związanych z mediami katolickimi w Polsce, także w odniesieniu do Radia Maryja.

Ks. Józef Kloch

Rzecznik Konferencji Episkopatu Polski

Warszawa, 23.02.2005 r.

KOMUNIKAT Z 331. ZEBRANIA PLENARNEGO KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI

W dniach 8-9 marca 2005 r. w Warszawie obradowali biskupi polscy wraz z Księdzem Prymasem na 331. zebraniu plenarnym. W obecności Nuncjusza Apostolskiego pracami kierował ks. abp Józef Michalik, przewodniczący Konferencji Episkopatu. W obradach wzięli także udział przedstawiciele następujących Episkopatów Europy: Chorwacji, Francji, Hiszpanii, Litwy, Mołdawii, Rumunii, Słowacji, Węgier, Włoch.

1. Pasterze Kościoła razem z całym narodem łączą się z Ojcem Świętym, który cierpi na oczach całego świata. Wystosowali również list do Jana Pawła II zapewniając o modlitwie i przekazując życzenia powrotu do zdrowia. Jednocześnie biskupi proszą wiernych, aby nie ustawiali w modlitwie w intencjach Ojca Świętego, podobnie jak to było w czasach apostołskich, gdy Kościół modlił się nieustannie za Piotra Apostoła (por. Dz 12, 5).

2. Wiodącym tematem pierwszego dnia obrad było zagadnienie stałej formacji kapłanów. Wdzięczni Bogu za liczne powołania do służby w Kościele, biskupi starali się rozeznać aktualny stan i sytuację polskiego duchowieństwa. W wielu wypowiedziach pojawiały się słowa wdzięczności pod adresem naszych księży, którzy swoją gorliwą posługą kształtują oblicze Kościoła katolickiego w Polsce. Wzorem dla nich są po dziś dzień np. kapłani-męczennicy z czasów II wojny światowej. Będą oni wspomniani na dziękczynnych uroczystościach w Kaliszu 29 kwietnia br. w 60. rocznicę wyzwolenia obozu koncentracyjnego w Dachau. Księża biskupi podkreślali także konieczność stałej, pogłębionej i wszechstronnej formacji duchownych, którzy każdego dnia muszą odpowiadać na wyzwania, jakie niesie współczesny świat. Te refleksje zostały wzbogacone obszernymi wypowiedziami obecnych na obradach przedstawicieli Episkopatów Europy.

3. Biskupi omówili przebieg Roku Eucharystii w Polsce. Jego najważniejszym wydarzeniem będzie krajowy Kongres Eucharystyczny, który odbędzie się w Warszawie w dniach 18-19 czerwca br. Do udziału w Kongresie są zaproszeni przedstawiciele wszystkich polskich diecezji oraz Polonii.

4. Pochylając się nad programem duszpasterskim Kościoła w Polsce na rok bieżący, biskupi zwracają szczególną uwagę na peregrynację rzymskiego obrazu Matki Bożej Stolicy Mądrości, który od grudnia 2004 r. nawiedza wszystkie ośrodki akademickie naszego kraju. Peregrynacja ta

wchodzi także w zakres przygotowań do Światowego Dnia Młodzieży. Odbędzie się on pod przewodnictwem Ojca Świętego w połowie sierpnia br. w Kolonii. Biskupi polscy już teraz zapraszają polską młodzież do udziału w tym ważnym wydarzeniu.

5. Episkopat Polski wyraża nadzieję, że Rok Eucharystii wzmocni wiarę i cześć do Jezusa Chrystusa obecnego w Najświętszym Sakramencie. Biskupi z miłością przypominają, że tylko do pasterzy Kościoła należy wdrażanie szczegółowych norm dotyczących sprawowania Eucharystii. Biskupi zgromadzeni na zebraniu plenarnym jednogłośnie przyjęli, że w Polsce Komunii św. udziela się przez podanie Hostii wprost do ust. Jeżeli jednak ktoś poprosi, gestem wyciągniętej dłoni, o Komunię św. na rękę, należy mu Jej w taki sposób udzielić.

6. Biskupi ogłosili normy dotyczące występowania duchownych i osób zakonnych w programach radiowych i telewizyjnych. Normy te zostały zatwierdzone dekretem Stolicy Apostolskiej z dnia 7 stycznia br.

7. Pasterze Kościoła z wielkim z troskaniem patrzą na aktualną sytuację naszego Kraju. Z uznaniem przyjmują odważne i słuszne dążenia do ukazania prawdziwych dziejów Polski a zwłaszcza historii II wojny światowej i jej następstw dla naszego narodu. Smutkiem napawa brak odpowiedzialności elit gospodarczych i politycznych za wspólne dobro Polaków. W dalszym ciągu trwa proces ubożenia wielu środowisk i ogromne bezrobocie. Wielki kryzys przeżywa służba zdrowia. Niepokoi stan wymiaru sprawiedliwości w Polsce. Biskupi przypominają o realnych wartościach, których respektowanie jest przejawem autentycznego humanizmu i patriotyzmu. Wartością podstawową jest życie. W związku z tym Konferencja Episkopatu wyraża uznanie, za to że polski parlament miał odwagę opowiedzieć się po stronie życia nienarodzonych. Jednocześnie biskupi wyrażają nadzieję, że zostanie również odrzucony nieludzki zamysł legalizacji eutanazji. Niezbywalną wartością jest również rodzina. Wobec fali fikcyjnych rozwodów Episkopat raz jeszcze apeluje o przyspieszenie nowelizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych w taki sposób, aby rzeczywiście służyły one dobru każdej rodziny. Należy się spodziewać, że także projekt ustawy o związkach homoseksualnych nie znajdzie uznania w oczach polskich parlamentarzystów.

8. W miesiącu maju a zwłaszcza w uroczystość Królowej Polski będziemy modlili się gorąco za naszą Ojczyznę. Z tą uroczystością łączymy

prośby do Opatrzności Bożej o wybudowanie w Warszawie przyrzeczonej 200 lat temu świątyni. Wznoszony kościół jest nie tylko wypełnieniem wotum z końca XVIII wieku, ale także znakiem wchodzenia wspólnoty narodowej w odpowiedzialną przyszłość ludów Europy. Taca zbierana w niedzielę 1 maja br. w kościołach całej Polski będzie przeznaczona na budowę świątyni-wotum w stolicy. Natomiast w niedzielę 8 maja w uroczystość św. Stanisława, biskupa krakowskiego, kiedy przypadnie także 60. rocznica zakończenia II wojny światowej, będziemy wypraszać u Boga łaskę pokoju wewnętrznego i zewnętrznego dla naszej Ojczyzny.

9. Przeżywamy Wielki Post. W kościołach całej Polski trwają rekolekcje i dni skupienia; odprawiane są nabożeństwa pokutne, drogi krzyżowe i Gorzkie Żale. Cenimy trud naszych duszpasterzy oraz postawę wiernych, spragnionych Słowa Bożego i łaski sakramentów. Na te dni nawrócenia, jak i na radosne Święta Zmartwychwstania naszego Pana Jezusa Chrystusa, Biskupi zgromadzeni na zebraniu plenarnym w Warszawie udzielają Ojczyźnie pasterskiego błogosławieństwa.

*Podpisali: Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi polscy
zgromadzeni na 331. zebraniu plenarnym
Konferencji Episkopatu Polski*

Warszawa, 9 marca 2005 r.

NORMY KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI DOTYCZĄCE WYSTĘPOWANIA DUCHOWNYCH I OSÓB ZAKONNYCH ORAZ PRZEKAZYWANIA NAUKI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ W AUDYCJACH RADIOWYCH I TELEWIZYJNYCH

W misji głoszenia Ewangelii wszystkim ludziom Kościół posługuje się środkami społecznego przekazu, pośród nich radiem i telewizją jako narzędziami, których ogromnych możliwości we współczesnym świecie nie sposób przecenić. Sobór Watykański II zachęcał do tworzenia kościelnych środków społecznego przekazu, jak i do aktywnej obecności wiernych w pozostałych mediach (zob. *Sobór Watykański II, Dekret o środkach społecznego przekazywania myśli «Inter mirifica», 14.*). „W naszej epoce potrzebne jest aktywne i twórcze wykorzystanie mediów przez Kościół. Katolicy powinni odważnie «otworzyć drzwi» środków przekazu Chrystusowi, tak aby Jego Dobra Nowina była głoszona z dachów całego świata” (*Jan Paweł II, Rozgłaszajcie to na dachach: Ewangelia w epoce globalnej komunikacji, Orędzie Ojca Świętego na XXXV Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu, 24 stycznia 2001 r.*).

W Polsce Kościół posiada własne, kościelne rozgłośnie. Ma także zagwarantowane przez Konkordat (art. 20) prawo emitowania programów w publicznej radiofonii i telewizji. Ponadto katolicy występujący w mediach przy różnych okazjach, niekoniecznie w kontekście ściśle kościelnym i religijnym, winni zgodnie z powołaniem wszystkich wiernych dawać chrześcijańskie świadectwo i przepajać współczesny świat duchem Ewangelii.

Konferencja Episkopatu Polski biorąc pod uwagę Instrukcję Kongregacji Nauki Wiary o pewnych aspektach używania społecznych środków przekazu dla szerzenia nauki o wierze z 30 marca 1992 r. i korzystając z uprawnień przyznanych przez prawo powszechnie (kan. 772 § 2; kan. 804 § 1; kan. 831 § 2), podczas 328. zebrania plenarnego, które odbyło się w Licheniu w dniach 11-12 czerwca 2004 r., przyjęła następujące zasady regulujące duszpasterską troskę Kościoła w Polsce o uporządkowany przekaz ewangelicznego orędzia poprzez radio i telewizję.

1. Obowiązek i prawo troski o uporządkowany i owocny przekaz ewangelicznego orędzia poprzez środki społecznego przekazu w Polsce spoczywa na biskupach, zarówno poszczególnych, jak i zebranych na synodach lub Konferencjach Episkopatu (zob. kan. 823 § 2).

2. Do szczególnej troski o media własne, czyli utworzone przez podmioty kościelne, a także o te programy w publicznych oraz komercyjnych rozgłośniach radiowych i stacjach telewizyjnych, które oficjalnie zostały uznane za katolickie - jest zobowiązana Konferencja Episkopatu Polski i Biskupi diecezjalni, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Te media bowiem opierają się na autorytecie Kościoła i są odbierane jako jego głos.

3. Założenie kościelnych rozgłośni radiowych i stacji telewizyjnych uzależnione jest od zezwolenia zainteresowanego biskupa diecezjalnego lub, w przypadku zasięgu ponaddiecezjalnego, Konferencji Episkopatu Polski, z zachowaniem stosownych przepisów prawa kanonicznego i państwowego.

4. Działalność kościelnych rozgłośni radiowych i stacji telewizyjnych w Polsce pozostaje pod nadzorem Konferencji Episkopatu Polski, z zachowaniem praw przysługujących biskupowi diecezjalnemu.

5. Żadna stacja radiowa lub telewizyjna, redakcja, program czy audycja nie może używać w nazwie przymiotnika „katolicka” bez zgody kompetentnej władzy kościelnej.

6. Emitowanie programów kościelnych lub katolickich w mediach publicznych dokonuje się w oparciu o porozumienie między Konferencją Episkopatu Polski a jednostkami publicznej radiofonii i telewizji. Jeśli rozgłośnia radiowa lub stacja telewizyjna ma charakter lokalny, sprawy związane z nadawaniem programów katolickich należą do kompetencji biskupa diecezjalnego.

7. Emitowanie programów kościelnych lub katolickich w mediach prywatnych dokonuje się w oparciu o odrębne umowy zawarte między kompetentną władzą kościelną a poszczególnymi rozgłośniami radiowymi lub stacjami telewizyjnymi.

8. Duchowni i członkowie instytutów zakonnych wypowiadający się w mediach winni cechować się wiernością nauce Ewangelii, rzetelną wiedzą, roztropnością i odpowiedzialnością za wypowiedziane słowo, troską o umiłowanie prawdy i owocny przekaz ewangelicznego orędzia. Jeśli nie są w danej dziedzinie wystarczająco kompetentni, powinni zrezygnować z występowania w mediach, zwłaszcza w kwestiach trudnych i kontrowersyjnych.

9. Wypowiadając się w sprawach nauki katolickiej lub obyczajów, duchowni i zakonnicy winni pamiętać, że są powołani do głoszenia nauki Chrystusa, a nie własnych opinii. Dlatego zobowiązani są do wiernego przekazu katolickiej nauki, zgodnie z doktryną głoszoną przez Urząd Nauczycielski Kościoła. Powinni również respektować zdanie Konferencji Episkopatu w kwestiach, które były przedmiotem jej oficjalnego stanowiska. Stanowisko Konferencji Episkopatu prezentuje jej rzecznik.

10. Powyższe zasady obowiązują także odpowiednio pozostałych wiernych, którzy wypowiadają się w mediach w sprawach nauki katolickiej lub obyczajów, zwłaszcza zaś dotyczą tych osób, których urząd kościelny, funkcja pełniona w instytucji kościelnej, przynależność do stowarzyszeń lub organizacji kościelnych sprawiają, iż wypowiedzi ich mogą być odebrane jako angażowanie autorytetu Kościoła.

11. Nikt nie ma prawa przemawiać w imieniu Kościoła ani sugerować, że jest jego rzecznikiem, jeżeli nie został do tego zgodnie z prawem upoważniony.

12. Wierni świeccy nie powinni brać udziału w programach czy audycjach przynoszących szkodę wierze lub dobrym obyczajom, tendencyjnie antykościelnych i budzących zgorszenie.

13. Do podjęcia przez duchownego lub osobę zakonną stałej współpracy z rozgłośnią radiową lub stacją telewizyjną wymagana jest zgoda własnego ordynariusza.

14. Dyrektorzy kościelnych rozgłośni radiowych i stacji telewizyjnych uzgadniają z biskupem diecezji listę stałych współpracowników duchownych i zakonnych.

15. W programach telewizyjnych duchowni i osoby zakonne winni występować w stroju duchownym używanym w Polsce.

16. W trosce o odpowiednią współpracę z mediami biskup diecezji powinien wyznaczyć kompetentną osobę, która będzie służyła pomocą i radą w dziedzinie środków społecznego przekazu. Biskup winien zatroszczyć się także o to, by wyznaczony przezeń kapłan sprawował duszpasterską opiekę nad pracownikami mediów.

17. Szczególną staranność należy wykazać podczas transmisji celebracji liturgicznych. Transmisję należy odpowiednio przygotować technicznie, tak by nie zakłócała przebiegu celebracji. Osoba komentująca ją winna być starannie przygotowana do spełniania swej funkcji, zarówno pod względem umiejętności dziennikarskich, jak i wiedzy teologicznej.

18. Msze św. winne być transmitowane „na żywo”. W wyjątkowym przypadku retransmisji, powinno być to wyraźnie zaznaczone i przypomniane.

19. Duchownych głoszących Słowo Boże za pośrednictwem mediów obowiązują normy prawa powszechnego (kań. 762-772), zarówno w odniesieniu do władzy przepowiadania, jak i przekazywanych treści.

20. Włączenie audycji audiowizualnej do programu katolickiego nauczania w szkołach wymaga aprobaty władzy kościelnej kompetentnej do zatwierdzania programu nauczania religii i pomocy dydaktycznych.

21. W wypadku poważnego naruszenia powyższych norm ordynariusz winien upomnieć duchownego lub członka instytutu zakonnego i zobowiązać go do naprawienia szkody, np. poprzez sprostowanie lub odwołanie błędnej czy krzywdzącej wypowiedzi. W uzasadnionych i poszczególnych przypadkach ordynariusz może zabronić wypowiedzania się w mediach lub zastosować inne sankcje przewidziane przez prawo.

STANOWISKO KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO I POLSKIEJ RADY EKUMENICZNEJ W SPRAWIE PROJEKTU USTAWY O REJESTROWANYCH ZWIĄZKACH MIĘDZY OSOBAMI TEJ SAMEJ PŁCI

W związku ze skierowaniem do łaski marszałkowskiej senackiego projektu ustawy o rejestrowanych związkach między osobami tej samej płci (Druk sejmowy nr 3664, z 22 grudnia 2004 r.), przekazujemy na ręce Pana Marszałka stanowisko Kościoła Rzymskokatolickiego i Polskiej Rady Ekumenicznej zrzeszającej Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Polskokatolicki, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Ewangelicko-Reformowany w sprawie tego kontrowersyjnego projektu.

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18 definiuje małżeństwo jako związek mężczyzny i kobiety, stanowiąc, że - obok rodziny, macierzyństwa i rodzicielstwa - znajduje się ono pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do tego, organy władzy państwowej zobowiązane są do przeciwstawiania się wszelkim inicjatywom, które mogłyby tym fundamentalnym dla życia społecznego wartościom zagrażać.

2. Przedstawiony przez Senat RP projekt ustawy o rejestrowanych związkach między osobami tej samej płci jest inicjatywą, która w naszym odczuciu zmierza do zakwestionowania samych fundamentów życia społecznego.

3. Projekt ustawy w swej pierwotnej wersji spotkał się z negatywną oceną społeczną i wywołał liczne protesty. Tak np. pojawienie się ww. inicjatywy ustawodawczej wywołało protest pracowników urzędów stanu cywilnego, którzy jako urzędnicy państwowi i ludzie wierzący stanęli w obliczu głębokiego konfliktu sumienia.

14. Dyrektorzy kościelnych rozgłośni radiowych i stacji telewizyjnych uzgadniają z biskupem diecezji listę stałych współpracowników duchownych i zakonnych.

4. Apelujemy do Pań Posłanek i Panów Posłów o podjęcie decyzji o odstąpieniu od dalszych prac nad tym projektem. Projekt ustawy dotyczy bowiem spraw majątkowych. Sprawy te mogą być uregulowane na drodze umów notarialnych.

Arcybiskup Jeremiasz
Prezes Polskiej Rady Ekumenicznej

Biskup Piotr Libera
Sekretarz generalny
Konferencji Episkopatu Polski

Warszawa, dnia 7 marca 2005 r.

Biskup Sulecki

LIST BISKUPÓW POLSKICH DO JANA PAWŁA II

Umiłowany Ojciec Święty!

Biskupi zgromadzeni na Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie, przesyłają wyrazy duchowej bliskości w chorobie i cierpieniu, oraz towarzyszą nieustanną modlitwą zanoszoną za Ojca Świętego.

W tysiącach polskich świątyń i kaplic, a zwłaszcza w naszych sanktuariach - trwa modlitewny „szturm” do nieba Rodaków, którzy zanoszą do Pana modły o rychły powrót do zdrowia Ojca Świętego.

W pokutnej atmosferze Wielkiego Postu, spoglądamy na Chrystusa, medytując to, co niedawno zostało wskazane Kościołowi: „postępując za Nim z cierpliwą ufnością, jesteśmy w stanie pojąć, że wszelka ludzka postać boleści zawiera w sobie Bożą obietnicę zbawienia i radości” (Anioł Pański, 27 II 2005).

Niech zatem męka i krzyż Pana Jezusa, które w swym życiu z wielką miłością, Ojciec Święty, rozważałeś, będą w chorobie umocnieniem i źródłem nowej nadziei oraz siły.

A Maryja, Matka Kościoła, której powtarzasz na szpitalnym łóżku „Totus tuus”, niech będzie dla Ciebie, Ojciec Święty, słodką Wspomożycielką i Uzdrawieniem Chorych.

Z synowskim oddaniem i serdecznym pozdrowieniem, całujemy Twe utrudzone dłonie.

Warszawa, 8 marca 2005 r.

BISKUP SIEDLECKI

Siedlce, 28 lutego 2005 r.

LIST BISKUPA ORDYNARIUSZA DO DIECEZJAN

Drodzy Diecezjanie!

W ostatnim czasie uwaga całego świata skupiona była na straszliwych wydarzeniach, spowodowanych trzęsieniem ziemi i w jego następstwie powodziami, jakie nawiedziły kraje południowo-wschodniej Azji.

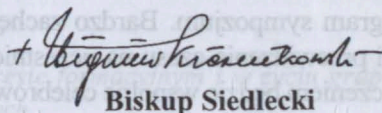
W następstwie tych dramatycznych wydarzeń, zwróciłem się do Was z prośbą o ofiary pieniężne na rzecz poszkodowanych. Została przeprowadzona specjalna zbiórka pieniędzy przed wszystkimi kościołami naszej diecezji.

Dzisiaj pragnę Wam podziękować za tak szczodłą odpowiedź i poinformować, że zgromadzona kwota wyniosła 243 tysiące złotych. Suma ta jest jedną z większych zebranych w Polsce. Pieniądże przekazaliśmy Caritas Polskiej, która będzie realizowała projekty odbudowy zniszczonych sierocinców i budowy nowych.

Wasza ofiarność jest znakiem chrześcijańskiej solidarności, u podstaw której są słowa Jezusa: *Byłem głodny..., spragniony..., nagi... Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili* (zob. Mt 25,35-40).

Składam Wam wszystkim serdeczne podziękowanie za tę ofiarną solidarność okazaną cierpiącym siostronom i braciom w Azji.

Niech Bóg Wszechmogący otoczy opieką poszkodowanych i błogosławi wszystkim, którzy pośpieszyli im z pomocą.

Biskup Siedlecki

Siedlce, 2 marca 2005 r.

W najświętszej Eucharystii zawiera się całe duchowe dobro Kościoła, a mianowicie Chrystus nasza Pascha i chleb żywy.

(DK 5)

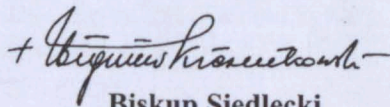
Czcigodni Bracia i Siostry,
Kapłani, Osoby zakonne i Wierni świeccy!

W roku poświęconym Eucharystii pragniemy bardziej wnikać w treść tej Tajemnicy, która jawi się nam jako źródło życia i misji Kościoła. W tym nurcie pogłębienia świadomości na temat Eucharystii umiejscawia się sympozjum liturgiczne, organizowane już po raz drugi w naszej diecezji. Tym razem będzie ono poświęcone zagadnieniu „Eucharystia świętowaniem Paschy Jezusa Chrystusa i Kościoła”.

Zaproszenie do udziału w tym sympozjum kieruję do przedstawicieli całej wspólnoty siedleckiego Kościoła – zarówno wiernych świeckich, jak i kapłanów, osób konsekrowanych oraz alumnów Wyższego Seminarium Duchownego. Mam nadzieję, że to spotkanie pomoże nam w głębszym rozumieniu istoty Eucharystii i czerpaniu z niej mocy do codziennego życia. Proszę, aby z każdego dekanatu zostało wydelegowanych na sympozjum siedem osób. W skład wyznaczonego zespołu powinien wejść referent dekanalny ds. liturgii. Osoby te należy zgłosić do Wydziału Duszpasterskiego do końca marca br. Osobną listę uczestnictwa przygotowujemy dla uczestników Diecezjalnej Szkoły Liturgicznej i Międzyparafialnej Szkoły Liturgicznej.

Sympozjum odbędzie się 9 kwietnia 2005 roku w Sali wielofunkcyjnej Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. św. Rodziny, przy parafii p.w. św. Józefa w Siedlcach. Wraz z zaproszeniem przesyłam szczegółowy program sympozjum. Bardzo zachęcam do wzięcia udziału w tym spotkaniu i przewidzenia czasu na uczestniczenie w całości programu, którego zwieńczeniem będzie wspólne celebrowanie Eucharystii w kościele pw. św. Józefa.

Z pasterskim błogosławieństwem

+
Biskup Siedlecki

Symposium liturgiczne

EUCHARYSTIA ŚWIĘTOWANIEM PASCHY JEZUSA CHRYSZTUSA I KOŚCIOŁA

Siedlce, 9 kwietnia 2005 r.

(sala wielofunkcyjna KLO przy kościele p.w. św. Józefa)

- 9.00 Modlitwa w ciągu dnia
- 9.30 *Pascha żydowska kontekstem ustanowienia Eucharystii – antycypacji Paschy Jezusa* – bp dr hab. Zbigniew Kiernikowski, prof. UMK
10.15 Dyskusja
10.30 Przerwa na kawę
- 11.00 *Obchodzenie Paschy w dziejach Kościoła* – ks. dr hab. Stanisław Czerwik, prof. PAT
11.45 Dyskusja
- 12.00 *Celebrowanie Misterium Paschalnego w liturgii odnowionej przez Drugi Sobór Watykański* – ks. dr Stanisław Lech
12.45 Dyskusja
13.15 Przerwa na posiłek
- 14.45 *Muzyka i śpiew liturgiczny w służbie celebracji Misterium Paschalnego* – mgr Piotr Karwowski
15.30 Dyskusja
15.45 Przerwa na kawę
- 16.00 *Misterium Paschalne w procesie formacyjnym i w życiu grup, wspólnot i ruchów eklezjalnych*
17.00 Dyskusja
17.30 Przygotowanie do Eucharystii
- 18.00 Celebracja Eucharystii

WSKAZANIA BISKUPA SIEDLECKIEGO ZBIGNIEWA KIERNIKOWSKIEGO DOTYCZĄCE ŚWIĘTOWANIA TRIDUUM PASCHALNEGO

1. Triduum Paschalne stanowi centralne wydarzenie roku liturgicznego. Coroczne obchody tego święta nie mogą jednak powodować jego spowszechnienia ani prowadzić do rutynowego odbycia ceremonii. Każdego bowiem roku Tajemnicę Paschalną Jezusa Chrystusa celebrujemy w nowej sytuacji życiowej. Obchód Świąt Paschalnych co roku jest dla każdego z nas wydarzeniem nowym. To Pan Bóg spotyka nas na innym, nowym etapie naszego życia. Zdaję sobie sprawę, że odkrywanie siebie w tej dynamicznej i zmieniającej się rzeczywistości naszego życia nie jest dla nas czymś łatwym. Sami musimy podjąć wysiłek, ale potrzebujemy też stosownej pomocy. W tym słowie pragnę zwrócić uwagę na kilka spraw, aby pomóc w przygotowaniu się do Triduum Paschalnego i w przeżywaniu tych świętych dni.

2. Najpierw chcę przypomnieć, że Triduum Paschalne – choć obejmuje trzy dni – jest jednym wielkim świętem. Podczas tego święta celebrujemy wydarzenia związane z Męką, Śmiercią i Zmartwychwstaniem Jezusa Chrystusa. To Święto rozpoczyna się Mszą Wieczerzy Pańskiej sprawowaną w Wielki Czwartek wieczorem. W Wielki Piątek upamiętnia się Mękę Chrystusa. Natomiast w Wielką Sobotę Kościół nie sprawuje żadnej liturgii, poza Liturgią Godzin. Jest to czas trwania przy grobie Chrystusa oraz intensywne oczekiwania na Jego Zmartwychwstanie. Oczekiwanie to znajduje swoje wypełnienie w Wigilii Paschalnej, sprawowanej w Wielką Noc.

Ważne jest zatem, abyśmy wszyscy mieli świadomość, że ten czas Triduum – od Wielkiego Czwartku wieczora do wieczora Niedzieli Zmartwychwstania Pańskiego – jest czasem świątecznym i tak winien być przeżywany. Uświadomienie sobie tego i związanych z tym konsekwencji dla wielu może wiązać się z koniecznością przełamania w sobie wewnętrznych barier i porzucenia stereotypów związanych z niepełnym rozumieniem Triduum Paschalnego. Dni poprzedzające Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego z łatwością przeznaczamy na przygotowanie do Świąt, a nie na świętowanie. Nie można jednak dobrze przeżyć Świąt Zmartwychwstania, gdy będzie ono oderwane od poprzedzających go wydarzeń, które Kościół zaczyna celebrować już w Wielki Czwartek wieczorem.

3. To trzydniowe celebrowanie wydarzeń paschalnych wymaga od nas, chrześcijan, zaangażowania, które najpierw wyrazi się w znalezieniu na nie czasu i – co za tym idzie – w odpowiednim przygotowaniu się do niego. Chodzi o przygotowanie zarówno zewnętrzne, jak i wewnętrzne.

Proszę więc, by każdy postarał się tak zorganizować prace porządkowe, zakupy i inne konieczne przygotowania, aby czas Triduum Paschalnego mógł być przeznaczony na świętowanie, żebyśmy jak najmniej byli zaabsorbowani tymi zewnętrznymi sprawami i nie obciążali nimi innych (mam na myśli np. sprzedawców, którzy muszą w te dni intensywniej pracować, bo inni odkładają zrobienie zakupów na ostatnią chwilę przez Niedzielą Wielkanocną). Najlepiej byłoby, gdyby wszystkie zasadnicze prace porządkowe i przygotowawcze mogły być zakończone już przed Mszą Wieczery Pańskiej. Proszę też pracodawców, aby w miarę możliwości dawali wolny czas osobom pragnącym uczestniczyć w obchodach Triduum Paschalnego, albo przynajmniej skracali czas pracy w te dni.

Kieruję też prośbę do wszystkich wiernych, aby do spowiedzi przystąpili przed rozpoczęciem Triduum Paschalnego i w ten sposób weszli w to Trzydniowe Święto z odpowiednią postawą wewnętrzną. Dzięki temu także kapłani będą mogli właściwie przeżywać ten świąteczny czas i ze spokojem przygotowywać poszczególne celebracje.

4. Triduum Paschalne to czas, w którym Kościół szczególnie zachęca do wspólnotowego celebrowania Liturgii Godzin. Proszę zatem Księży Proboszczów o to, by pomyśleli o zorganizowaniu wspólnej Liturgii Godzin i by zapraszali wiernych do udziału w tej modlitwie. Jednocześnie przekazuję informację, że w siedleckiej katedrze będą sprawowane Jutrznia i Godzina Czytań (w Wielką Środę - o godz. 16.00, w Wielki Piątek i Wielką Sobotę o godz. 9.00). Zapraszam do tej modlitwy wszystkich, którzy mogą przybyć do katedry, zwłaszcza osoby konsekrowane z terenu Siedlec i okolic. Modlitwa ta będzie transmitowana przez Katolickie Radio Podlasie i także w ten sposób będzie można się do niej włączyć.

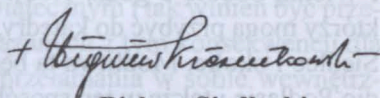
5. Dobremu przeżyciu Triduum Paschalnego sprzyja też przygotowanie się do poszczególnych celebracji, co wymaga odpowiedniej katechezy. Proszę zatem Księży Proboszczów o przeprowadzenie katechez wprowadzających w istotę poszczególnych obchodów i przygotowujących do właściwego ich sprawowania. Materiały można zaczerpnąć z ksiąg liturgicznych i komentarzy. Zachęcam też do ponownego sięgnięcia do mojego

„Listu pasterskiego o przeżywaniu Tajemnicy Paschalnej na Triduum Paschalne”, przekazanego w roku 2003, i ciągle aktualnego. Proszę też o odświeżenie sobie znajomości wskazań dotyczących obchodów Triduum Paschalnego zawartych w Mszałe Rzymskim, a także w Liście Kongregacji Kultu Bożego o obchodzeniu Świąt Paschalnych przekazanym w Wiadomościach Diecezjalnych (marzec 2003). Ja sam podejmę takie katechezy w katedrze w poniedziałek, wtorek i środę Wielkiego Tygodnia. Będą one również emitowane na antenie Katolickiego Radia Podlasie.

6. Pragnę zwrócić uwagę na to, że dla właściwego przeżywania liturgii ważne jest celebrowanie jej we właściwym dla niej czasie i z wyraźnym sprawowaniem składających się na nią znaków. Dotyczy to zwłaszcza Wigilii Paschalnej, której - zgodnie z zaleceniami Kościoła - nie należy rozpoczynać przed zachodem słońca, aby czytelna była zwłaszcza liturgia światła, a także wymowa samej nocy, która została zwyciężona przez światło Zmartwychwstałego.

Liturgia Wigilii Paschalnej rozpoczyna obchód Niedzieli Zmartwychwstania, dlatego nie ma już uzasadnienia czuwanie przy Grobie po tej liturgii. Jeśli gdzieś jest zwyczaj adoracji w Noc Zmartwychwstania, to powinna ona mieć charakter paschalny, a nie związany z rozważaniem Męki Pańskiej. Liturgia Wigilii Paschalnej może kończyć się procesją rezurekcyjną - szczególnie w takich przypadkach, gdzie jej zakończenie ma miejsce głęboko po północy. Gdzie natomiast Liturgia Wigilii Paschalnej nie kończy się procesją rezurekcyjną, można ją odprawiać rano.

Wszystkim życzę dobrego przygotowania się do tych Świętych Dni, a także głębokiego przeżycia Tajemnicy Paschalnej i otwarcia się na płynące z niej światło i moc dla naszego życia.

Biskup Siedlecki

Siedlce, 13 marca 2005 r.
w Piątą Niedzielę Wielkiego Postu

Wskazania przeznaczone są do duszpasterskiego wykorzystania przez Księży Proboszczów.

ZMIANY WŚRÓD DUCHOWIEŃSTWA

Nominacje

Ks. Tomasz KRAWCZYK, mianowany wikariuszem parafii p.w. Matki Bożej Częstochowskiej w Radoryżu Kościelnym (01.03)

Ekskardynacje

Ks. Tadeusz Krawczyk, zgodnie z normą kan. 267 KPK, ekskardynowany spośród duchowieństwa Diecezji siedleckiej (23.02)

Cenzury

Ks. Tomasz Tadeusz MAJCZYNA, zgodnie z kan. 1333 § 1 KPK, został zasuspendowany od wykonywania wszelkich aktów władzy święceń (02.03).

ZMARLI KAPŁANI

ŚP. KS. MAREK JÓZEF SOBIESZEK

(10.03.1959 – 31.01. 2005)¹

Urodził się dnia 10 marca 1959 r. w Kętrzynie jako syn Władysława i Feliksy z d. Olender. Ochrzczony został w Kętrzynie, w parafii Św. Katarzyny w dniu 28.03.1959 r. W 1960 roku przeniósł się wraz z rodzicami do wsi Skoki w parafii Czemierniki, Archidiecezja Lubelska, powiat Radzyń Podlaski.

Pierwszą Komunię Św. i Sakrament Bierzmowania przyjął w kościele parafialnym pod wezwaniem Św. Stanisława B.M. w Czemiernikach. Szkołę podstawową w klasach I-VII ukończył w Skokach, a klasę VIII w Czemiernikach, tam też uczęszczał na lekcje religii.

W dniu 1 września 1974 r. rozpoczął naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Radzynie Podlaskim, które ukończył egzaminem dojrzałości w maju 1978 r. W tym samym roku w dniu 10 września rozpoczął studia i formację duchową w Wyższym Seminarium Duchownym w Siedlcach. Święcenia kapłańskie otrzymał w Katedrze Siedleckiej w dniu 23 czerwca 1984 r. z rąk Księdza Biskupa Jana Mazura – Ordynariusza Diecezji Siedleckiej czyli Podlaskiej.

W dniu 10 lipca 1984 r. podjął pracę duszpasterską jako wikariusz w parafii Niepokalanego Serca NMP w Sokołowie Podlaskim. W dniu 23.12.1986 roku skierował prośbę do Księdza Biskupa Ordynariusza Jana Mazura o wyrażenie zgody na podjęcie studiów stacjonarnych w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w zakresie historii Kościoła. Zgodę taką otrzymał i w roku akademickim 1987/88 rozpoczął studia na Wydziale Teologicznym KUL w zakresie historii Kościoła. Oczekując na rozpoczęcie roku akademickiego w okresie od 1 do 12 września 1987 r. pełnił obowiązki administratora parafii Próchenki, a w okresie wakacji 1988 pełnił posługę duszpasterską w kaplicy w Mierzwicach, parafia Sarnaki – obecnie teren Diecezji Drohiczyńskiej. Studia ukończył w 1989 roku otrzymując tytuł magistra licencjata teologii w zakresie historii Kościoła i w kolejnym roku akademickim kontynuował studia doktoranckie. Dnia

¹ Archiwum Diecezjalne w Siedlcach, Akta personalne Ks. Marka Sobieszka

10 września 1989 r. na mocy dekretu Biskupa Siedleckiego Jana Mazura zostaje mianowany wikariuszem parafii Zwiastowania NMP w Żelechowie, a następnie z dniem 1 lipca 1992 r. rozpoczyna pracę jako wikariusz w parafii Najświętszego Zbawiciela w Rykach.

W dniu 20.06.1995 r. otrzymuje nominację na proboszcza nowoutworzonej parafii p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Krynicy koło Suchożebr. Placówkę tę obejmuje w dniu 1 lipca tegoż roku i pełni w niej obowiązki do dnia 10 maja 1998 r. W okresie pracy w tej parafii kończy budowę domu parafialnego, upiększa kościół parafialny oraz wykupuje teren i przygotowuje niezbędną dokumentację pod cmentarz parafialny. Dnia 30 września 1995 r. Biskup Siedlecki Jan Mazur powierza Księdzu Markowi wykłady z historii Kościoła w Instytucie Teologicznym w Siedlcach. Wykłady te Ks. Marek prowadzi do ostatnich dni swego życia. Dnia 11 maja 1998 roku rozpoczyna pracę jako archiwariusz Kurii Diecezjalnej Siedleckiej i kontynuuje ją do 23 lutego 2004 r. Przez swoje zaangażowanie wydobywa na światło dzienne i porządkuje wiele spraw archiwum diecezjalnego. Ponadto w tym czasie tj. od 15.02.2003 do 20.08.2003 r. pełni obowiązki administratora parafii Kłoczew. Z dniem 23 lutego 2004 r. zostaje mianowany proboszczem parafii p.w. Św. Jana Chrzciciela w Krynce. Ta praca, chociaż trwała krótko pozostawia trwały ślad duchowy w sercach parafian poprzez comiesięczne odwiedziny wszystkich chorych oraz inne podjęte inicjatywy duszpasterskie, zostawia także ślad materialny w postaci gruntownie odnowionego mieszkania dla kapłana, centralnego ogrzewania i nowego nagłośnienia w kościele parafialnym. W ostatnich dniach miesiąca października 2004 r. u ks. Marka ujawniła się ciężka choroba nowotworowa. Okres choroby trwał trzy miesiące i był dla niego i jego najbliższych czasem wielkiej próby, oraz troski o jego zdrowie, a w końcu walki o życie.

Zmarł w dniu 31 stycznia 2005 r. w szpitalu Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej w Lublinie. Pogrzeb odbył się w dniu 3 lutego 2005 r. w Krynce. Liturgii pogrzebowej przewodniczył Ksiądz Biskup Ordynariusz Zbigniew Kiernikowski. W pogrzebie wzięły udział Biskup Senior Jan Mazur oraz ponad 150 kapłanów i licznie przybyli wierni z parafii Krynkę i innych miejscowości gdzie Ks. Marek pełnił posługę duszpasterską. Homilię w czasie mszy św. wygłosił Ksiądz Biskup Ordynariusz. Na zakończenie mszy św. jako pierwszy pożegnał zmarłego, piszący te słowa - kolega kursowy i przyjaciel zmarłego Ks. Prałat Kazimierz Niemirka, który przybliżył sylwetkę

zmarłego oraz złożył podziękowania: Księdzu Biskupowi Ordynariuszowi za zainteresowanie chorobą zmarłego i wielokrotne odwiedziny w szpitalu w Siedlcach i Lublinie, służbie zdrowia ze szpitali w Siedlcach i Lublina za troskliwą opiekę, kapłanom i siostronom zakonnym za modlitwę i wsparcie oraz złożył wyrazy współczucia rodzicom i siostrze zmarłego. Następnie przemówienia pożegnalne wygłosili: Ksiądz Kanonik Piotr Sawczuk – Kanclerz Kurii Siedleckiej, który podziękował zmarłemu za pracę w Kurii Diecezjalnej, podkreślając jednocześnie zamiłowanie zmarłego do poezji C.K. Norwida, Ksiądz Dziekan Antoni Pietruszka, Ksiądz Proboszcz Eugeniusz Rola jako kapłan pochodzący z parafii Krynka oraz przedstawiciele władz i parafian. Na zakończenie głos zabrał Ksiądz Krzysztof Pawelec zastępujący Księdza Marka w obowiązkach podczas choroby, który podziękował wszystkim za udział w pogrzebie i wspólną modlitwę.

Po uroczystościach w Krynke ciało zmarłego zostało przewiezione do kościoła w Czemiernikach gdzie mszy św. pogrzebowej przewodniczył Ksiądz Biskup Henryk Tomasik, który wygłosił także homilię. Przemówienia na zakończenie mszy św. nawiązując do postaci zmarłego wygłosili: Ks. Prałat Kazimierz Niemirka, Ks. Infułat Jan Sobechowicz, Ks. Wojciech Gawałko, Ks. Kanonik Adam Kaczor, Kanclerz Kurii Archidiecezjalnej Lubelskiej i miejscowy proboszcz Ks. Kanonik Józef Chorbęła. Kondukt pogrzebowy, w asyście ok. 80 kapłanów, poprowadził i modlitwom na cmentarzu przewodniczył Ksiądz Biskup Henryk Tomasik, który na zakończenie podziękował wszystkim uczestnikom pogrzebu oraz tym, którzy w czasie choroby wspierali Księdza Marka. Ciało śp. Księdza Marka zostało złożone w rodzinnym grobowcu, który pokryły bardzo liczne wieńce i kwiaty. Wspólne odśpiewanie „Witaj Królowo..” zakończyło żałobną uroczystość.

Drogi Księżo Marku - nasz kolego, przyjacielu i najmilszy bracie – polecamy Cię Bogu Wszechmogącemu i oddajemy Cię Temu, który obdarzył Cię życiem,

- abyś powrócił do Stwórcy swego, który Cię ukształtował z mułu ziemi.
- niech Tobie odchodzącemu z tego życia wyjdą naprzeciw - Najświętsza Maryja Panna, Aniołowie i Wszyscy Święci.
- niech uwolni Cię Chrystus, który za Ciebie umarł na Krzyżu,

- niech Ci odpuści wszystkie grzechy Twoje i niech postawi Cię wśród swoich wybranych abyś oglądał twarzą w twarz Naszego Odkupiciela, i żebyś napawał się widokiem Boga swego na wieki.

Dziękujemy Ci Panie za posługę kapłańską Księdza Marka i prosimy gorąco daj mu życie wieczne.

Ks. Kazimierz Niemirka

.....
Zbigniew Kierulowski zaprasza wszystkich kapłanów na Mazę z Polwiąg
skupia Ordynariusza, zwracając się z uprzejmą prośbą o zorganizowanie
w dekanacie Księża Duszpasterstwa w najbliższym czasie (okres wielkanocny)
spotkania z naukowcami i nauczycielami w szkołach należących do dekanatu.
Spotkania mogą być przeprowadzone w różnej formie. Wskazane jest,
aby w spotkaniach uczestniczył jeden z księży duszpasterstw lub diecezjalny
duszpasterz nauczycieli i wychowawców.

Celem spotkania jest integracja środowiska nauczycielskiego z laickimi
tami i duszpasterstwami oraz wypracowanie wspólnej linii wychowawczej
młodego pokolenia.
Liczę na zgodną i życzliwą współpracę.
Proszę o bezpośredni kontakt (Ks. dr Jacek Szostakiewicz, tel. 0251
643 47 78).

Mark
Wikariusz Generalny

Ks. Jacek Szostakiewicz
Rektor Duszpasterstwa
Nauczycieli i Wychowawców

KOMUNIKATY KURII

Siedlce, 14 marca 2005 r.

Kuria Diecezjalna Siedlecka

L. dz. 166/05

Czcigodny

Ks. Dziekan Dekanatu

W związku z potrzebą prowadzenia pracy formacyjnej i organizacyjnej wśród osób związanych ze szkolnictwem, co jest troską Księdza Biskupa Ordynariusza, zwracam się z uprzejmą prośbą o zorganizowanie w dekanacie Księdza Dziekana w najbliższym czasie /okres wielkanocny/ spotkania z nauczycielami uczącymi w szkołach należących do dekanatu.

Spotkania mogą być przeprowadzone w różnej formie. Wskazane jest, aby w spotkaniach uczestniczył jeden z księży biskupów lub diecezjalny duszpasterz nauczycieli i wychowawców.

Celem spotkań jest integracja środowiska nauczycielskiego z katechetami i duszpasterzami oraz wypracowanie wspólnej linii wychowawczej młodego pokolenia.

Liczę na owocną i życzliwą współpracę.

Proszę o bezpośredni kontakt (Ks. dr Jacek Szostakiewicz, tel. 025/643 47 78).

Ks. Jacek Szostakiewicz

Referent Duszpasterstwa

Nauczycieli i Wychowawców

+ *Henryk Farnasik*

Wikariusz Generalny

Siedlce, dnia 16 marca 2005 r.

Kuria Diecezjalna Siedlecka
L.dz. 172/05

Wielebni Księża,

Kuria Diecezjalna Siedlecka uprzejmie informuje, że Ksiądz Biskup Zbigniew Kiernikowski zaprasza wszystkich kapłanów na Mszę z Poświęceniem Krzyżma w Wielki Czwartek, o godz. 10⁰⁰ do Katedry Siedleckiej oraz na wspólny obiad w Wyższym Seminarium Duchownym.

+ Henryk Tomaszak

Wikariusz Generalny

SPIS TREŚCI

Stolica Apostolska

List Ojca Świętego Jana Pawła II do Kapłanów na Wielki Czwartek 2005 roku	93
Towarzyszyć choremu aż do końca - <i>Przemówienie Papieża do uczestników konferencji Papieskiej Rady ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia</i>	99
Nietykalność życia każdej istoty ludzkiej - <i>Przesłanie Jana Pawła II do XXIII Krajowego Kongresu Stowarzyszenia Włoskich Lekarzy Katolickich</i>	103
O zachowanie własnej tożsamości i uznanie tożsamości innych - <i>Orędzie Jana Pawła II na Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy 2005 r.</i>	106
W służbie wzajemnego zrozumienia między narodami - <i>Orędzie Ojca Świętego na XXXIX Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu</i>	109

Episkopat Polski

Informacja Biura Prasowego Episkopatu Polski	112
Komunikat z 331. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski	113
Normy Konferencji Episkopatu Polski dotyczące występowania duchownych i osób zakonnych oraz przekazywania nauki chrześcijańskiej w audycjach radiowych i telewizyjnych	116
Stanowisko Kościoła Rzymskokatolickiego i Polskiej Rady Ekumenicznej w sprawie projektu ustawy o rejestrowanych związkach między osobami tej samej płci	120
List biskupów polskich do Jana Pawła II	122

Biskup Siedlecki

List Biskupa Ordynariusza do Diecezjan	123
Zaproszenie na sympozjum poświęcone Eucharystii	124
Program sympozjum	125
Wskazania Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego dotyczące świętowania Triduum Paschalnego	126
Zmiany wśród duchowieństwa	129
Zmarli kapłani	130

Komunikaty kurii

Pismo w sprawie pracy formacyjnej i organizacyjnej wśród osób związanych ze szkolnictwem	134
Zaproszenie na celebrację w Wielki Czwartek	135

ISSN 1230-7165

Wydawca: Kuria Diecezjalna Siedlecka
08-100 Siedlce, ul. Piłsudskiego 62
tel. (025) 640-70-56, fax (025) 644-87-44
e-mail: wds@ks.internetdsl.pl
Redaktor Naczelny: Ks. Krzysztof Samsel